بۆ / سه‌رۆكایه‌تی ئه نجومه‌نی نیشتمانی كوردستان ـ عیراق

ب / ڕا پۆرتی لیژنه‌ی یاسا

لیژنه‌ی یاسا , به‌یانیی رۆژی چوارشه‌ممه (24)ی ریبه‌ندانی /2707ی كوردی رێكه‌وتی 2008/2/13 بۆ لێكۆلێنه‌وه‌ی پرۆژه یاسای ئه‌نجومه‌نی راوێژكاری بالاّ كۆبووه‌وه كه له‌لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی هه‌رێمی كوردستانه‌وه پێشكه‌ش كراوه و دوای خوێندنه‌وه‌ی یه‌كه‌می له‌په‌رله‌مان له‌دانیشتنی نائاسایی ژماره (1)ی رۆژی (2007/7/10)دا هه‌والّه‌ی لیژنه‌كه‌مان كراوه, پاش گفتوگۆو راگۆڕینه‌وه, به‌ئاماده‌بوونی وه‌زیری دادو راوێژكاره‌كانی و نوێنه‌ری ده‌سه‌لاّتی دادوه‌ری و سه‌رۆكی دیوانی نووسینه‌وه‌ی دادوه‌ریی هه‌رێم, لیژنه‌كه‌مان راپۆرت و راسپارده‌كانی خۆی, له‌باره‌ی پرۆژه‌كه‌وه وه‌ك ئه‌مه‌ی خواره‌وه پێشكه‌ش ده‌كات:

لیژنه‌كه‌مان له‌سه‌ره‌تاوه ته‌ئیدی پرۆژه‌كه ده‌كات, چونكه ئه‌و یاسایانه‌ی كه له هه‌رێمدا كاریان پێ ده‌كرێت, چ له‌دیوانی نووسینی یاسایی و , چ له‌باره‌ی راوێژكاریی یاسایی و چ له‌باره‌ی دادوه‌ریی ئیداری و ناكۆكیی ئیداری و, چ له‌باره‌ی یه‌كبوون و یه كخستنی یاسایی و داڕشته‌ی یاساییه‌وه ، روون نینه‌و بالوێن.جا له‌به‌ر ئه‌وه‌ش كه ئه‌م ده‌زگایه ده‌زگایه‌كه له ده‌زگا جێبه‌جێكاره‌كانی وه‌زاره‌تی دادو ، ئیش و كاره‌كانیشی به یه‌كجاری له ده‌سه‌لاّتی دادوه‌ری جیاكراوه‌ته‌وه ، هه‌روه‌ها به‌و مه‌به‌سته‌ش كه دادگای ئیداری بۆ یه‌كه‌م جاره كه له هه‌رێمدا دائه‌زرێت و ، ئه‌نجومه‌نی به‌رزه‌فتی فرمانبه‌رانی هه‌رێمیش بێته كایه‌وه هه‌ڵ بۆ فه‌رمانبه‌رانی هه‌رێم بڕه‌خسێنێت له به‌رده‌میدا تانه له بڕیار گه‌لێ بگرن كه سه‌رۆكه‌كانیان ده‌رهه‌قیان ده‌ریان ده‌كه‌ن ... لیژنه‌كه‌مان، پاش ره‌چاوكردنی هه‌موو ئه‌و شتانه ، پێشنیاز ده‌كات دیباجه‌یه‌كی نوێ بۆ پرۆژه‌كه دابرێژرێت و ، ناوی پرۆژه‌كه بكرێت به (یاسای ئه‌نجومه‌نی راوێژكاری هه‌رێمی كوردستان –عێراق) ، هه‌روه‌ها زنجیره‌ی ره‌نووسه‌كانیش به هه‌مان شێوازی یاساو بریاره‌كانی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی كوردستان – عێراق به نووسین بنوسرێن و، زنجیره‌ی مادده‌كانیشی كه له‌مادده‌ی سی و یه‌كه‌وه‌به هه‌ڵه له‌پرۆژه‌كه‌داهاتووه بخرێته وه سه‌ربار :

1. ده‌رباره‌ی مادده‌ی یه‌كه‌می پڕوژه‌كه ، لیژنه پێشنیاز ده‌كات به‌م شێوه‌ی خواره‌وه دابرێژرێته‌وه

مادده‌ی یه‌كه‌م : مه به‌ست له‌م زاراوانه‌ی خواره‌وه ، له‌م یاسایه دا ، ماناكانی به‌رامبه‌ریانه :

یەکەم : هەرێم : هەرێمی کوردستان – عێراق .

دووەم : ئەنجومەن : ئەنجومەنی راوێژکاریی هەرێم .

سێیەم : سەرۆك : سەرۆکی ئەنجومەنی راوێژکاریی هەرێم.

2–دەربارەی ماددەی دووەمی پرۆژەکە ، لیژنە پێشنیاز دەکات کە بەپێی حوکمی ماددەی چوارەم (یەکەم) لە یاسای وەزارەتی داد/ژمارە (13) ی ساڵی 2007، بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێت :

ماددەی دووەم : ((ئەنجومەنێك لە هەرێمدا دادەمەزرێت ، ناو دەنرێت (ئەنجومەنی راوێژکاری هەرێمی کوردستان –عێراق) و ، لە لایەنی ئیدارییەوە پەیوەست دەبێت بە وەزیری دادەوە و، لە سەرۆك و جێگری سەرۆك و چەند راوێژکاری ژمارەیان لە چوار کەس پتر نەبێت پێکدێت.))

3–هەرچی ماددەی سێیەمی پرۆژەکەیە ، ئەوە، هیچ تێبینیەکی لەسەر نیەو ، وەك خۆی دەمێنێتەوە .

4–دەربارەی ماددەی چوارەمی پرۆژەکە ، لیژنە پێشناز دەکات کە تەنیا بڕگەی (سێیەم) ی بە سێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە ((سێیەم : دەستەی بەرزەفتی فرمانبەرانی هەرێم : لە جێگری سەرۆك و بە ئەندامێتی دوو راوێژکار کە دەستەی سەرۆکایەتی دایاندەنێت ، پێکدێت . ئەگەر جێگری سەرۆکیش دیارنەبوو ، ئەوا، راوێژکاری لە پێشتر (الاقدم) سەرۆکایەتی دەستەکە دەکات.))

5– هەرچی ماددەی پێنجەمی پرۆژەکەیە ، ئەوا هیچ تێبینیەکی لە سەر نیە .

6–- هەرچی ماددەی شەشەمی پرۆژەکەیە ، ئەوەش هیچ تێبینیەکی لە سەر نیە.

7–دەربارەی ماددەی حەوتەمی پرۆژەکەش ، هیچ تێبینیەکمان لەسەر نیە .

8– –دەربارەی ماددەی هەشتەمی پرۆژەکەش تێبینیمان نیە .

9–دەربارەی ماددەی نۆیەمی پرۆژەکەش هیچ تێبینیەکمان لەسەر نیە .

10– دەربارەی ماددەی دەیەمی پرۆژەکەش هیچ تێبینیەکمان لەسەر نیە .

11– دەربارەی ماددەی یازدەمی پرۆژەکەش هیچ تێبینیەکمان لەسەر نیە .

12– دەربارەی ماددەی دوازدەم پرۆژەکەش هیچ تێبینیەکمان لەسەر نیە .

13–هەرچی مادددەی سیازدەمی پرۆژەکەیە ، ئەوا ، لیژنە پێشنیاز دەکات بڕگەی (6) ی لێ لابدرێت چونکە بابەتی ئەم بڕگەیە بە ئەسڵ دەکەوێتە ژێر رکێفی دادگا ئاساییەکانەوە . زنجیرەکانیش پاش لابردنی ئەم بڕگەیە بخرێتەوە سەربار .

14–هەرچی ماددەی چواردەمە ، ئەوە لیژنە پێشنیاز دەکات بڕگەی (1) ی ماددەکە بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێت :

((1– بڕیاری دادگای ئیداری ، لە ماوەی (30) سی رۆژ لە رۆژی دووەمی تەبلیغەوە یان بە تەبلیغ حسابکراوە ن وەتانەی تەمییزی لێ دەگیرێت لە لایەن داواکاری گشتی یان لەلایەن پێوەندیدارەکانەوەلە بەردەمی دەستەی گشتی ئەنجومەندا)) .

15– هەرچی ماددەی پازدەمە ، ئەوە لیژنە پێشنیازدەکات بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێت :–
ئەگەر ئیشی تایبەتی دادگای دادوەریی و ئیشی تایبەتی دادگای مەدەنی تیك ترنجان ، ئەوا دەمراست (المرجع) دەستەیەك لە شەش ئەندام دادەمەزرێنیٚ ، سیانیان قازیی دادگای پێداچوونەوەن کە سەرۆکی دادگای پێداچوونەوە دایاندەنێت و ، سیانیشیان ، سەرۆکی ئەنجومەن لە ئەندامەکانی ئەنجومەن هەڵیاندەبژێرێت . ئەم دەستەیە بەسەرۆکایەتی سەرۆکی دادگای پێداچوونەوە کۆدەبێتەوە و ، بڕیارەکەشی بنبڕەو ملزمە.))

16–هەرچی ماددەی شازدەیە ، ئەوا ، لیژنە پێشنیاز دەکات بڕگەی (یەکەم) ی بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێت :
((سەروەرکاری (اعمال السیادە) ، دەسەڵاتەکانی سەرۆکی هەرێم کە دەقەکانیان لە ماددەی دەیەمی یاسای ژمارە(1)ی ساڵی /2005ی/ هەموارکراوداهاتووە ، بە سەروەرکاری لە قەڵەم دەدرێن .))

17– هەرچی ماددەی حەڤدەم و هەژدەمە ، ئەوە ، لیژنە پێشنیاز دەکات کە لە یەك ماددەدا بە زنجیرەی ماددەی حەڤدەم یەکبخرێن و ، بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێت و بە پێی ئەو زنجیرەی باقیمەنی ماددەکانیش بخرێنەوە سەربار

ماددەی حەڤدەم:

((یەکەم: تانەلێدەر، بەرلەوەی تانەکە پێشکەش بە دادگای ئیداری بکات ، مەرجە شکاتی خۆی پیشکەش بەلایەنی ئیداری پێوەندیدار بکات و ، ئەم لایەنەش پێویستە لەسەری لە ماوەی (30) سی رۆژدا ، لەو رۆژەوەی کە شکاتەکەی لە لای خۆی تۆمارکردووە یەکلای بکاتەوە.
دووەم: ئەگەر شکایەتکار ، شکاتەکەی رەتکرایەوە ،یان لەو ماوەیەدا کە دەقەکەی لە بڕگە (یەکەم)ی سەرەوەدا هاتووە یەکلاتەکرایەوە ، ئەوا بۆی هەیە لەماوەی (60) شەست رۆژدا، لە رۆژی کۆتایی ماوەی ناوبراوەوە ، لەبەردەم دادگای ئیداری تانە بگرێت ، دەنامافی تانە لێدانیشی نامێنێت .))

19–هەرچی ماددەی نۆزدەمی پرۆژەکەیە کە دەبێتە(ماددەی هەژدەم) ، ئەوە لیژنە پێشنیاز دەکات بەم شێوەیەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە ك–

1. ((دادگای ئیداری لە تانەکەی بەردەمی دەکۆڵێتەوە و بۆی هەیە بڕیار بە رەتکردنەوەی بدات ، بۆیشی هەیە ، فەرمان یان بڕیارە تانەلێدراوەکە ئیلغا بکات لە گەڵ حوکم بە قەرەبۆکردنەوەی تانە گرەکە ئەگەر پێویست بکات و داوای کردبێت . ئەم بریارەش یارای (قابلە) تانەلێگرتنی تەمییزیە لە بەردەم دەستەی گشتی ئەنجومەنی راوێژکاری هەرێمدالە ماوەی (30) سی رۆژدا لە بەردەم رۆژی تەبلیغەوە یان بە تەبلیغ حیسابکراوەو ە. چ بریاری تانە لێدراوی دادگاکەو ، چ بڕیاری دەستەی

گشتی ئەنجومەنی راوێژکاری هەرێم کە لە ئەنجامی تانە لێدانەکەدا دەرچووە ، بنبڕو مولزمە .))

20– دەربارەی ماددەی بیستەم ، کە دەبێتە (ماددەی نۆزدەم) هیچ تێبینیەکی لە سەر نیە.

لەگەڵ رێزدا

حاکم/ عبد الکریم هموند
بریاردەر

حاکم/ عونی بەزاز
جێگری لیژنە

شیروان حەیدەری
سەرۆکی لیژنەی یاسایی

د. نوري طالباني
ئەندام

طارق جامباز
ئەندام

کریم بحري
ئەندام

خلیل ابراهیم
ئەندام

محمد صالح اسماعیل
ئەئدام

دلیر محمد شریف
ئەندام

قادر سعید خضر(زانا)
ئەندام